

Formeel Belastingrecht 2 HC 6 13 oktober 2011

Voorbeelden van dwangmiddelen:

Lijfswang (gijzeling): iemand wordt ten hoogste een jaar in het huis van bewaring geplaatst totdat degene de vordering betaald heeft.

Dwangsom: de rechter zal de hoogte zodanig vaststellen zodat het een voldoende prikkel is om aan de vordering te voldoen. Het betalen van een geldsom kan hier niet mee worden afgedwongen.

Dit zijn voorbeelden van indirecte executiemiddelen.

Reële executie: bij deze vormen van executie krijg je precies waar je recht op hebt. Dit bestaat niet uit het geven van geld. Het houdt wel in het afgeven van een zaak (ook ontruiming) of het ter beschikking stellen.

Het ziet op alle vormen van prestaties die afgedwongen worden en die niet bestaan uit het afgeven van geld en waarbij de medewerking van de schuldenaar niet nodig is.

De gedwongen afgifte wordt gezien als een vrijwillige nakoming. De verbintenis gaat teniet.

In de praktijk vaak voorkomend: in het geval van een verkoop van een huis wil de verkoper nog wel eens niet meewerken aan de levering. Om de verkoper te dwingen mee te laten werken aan het ondertekenen van de notariële akte, kan art. 3:300 BW ingezet worden.

Wanneer men aan het procederen is, kan aan de rechter worden gevraagd of deze wil bepalen dat het vonnis kan gelden als 1) de gehele leveringsakte 2) de wilsverklaring van de verkoper. Een tweede mogelijkheid is gedwongen vertegenwoordiging. Hiermee kan als het ware de levering eenzijdig geschieden.

Beslagrecht

Beslag strekt er in wezen toe om zekerheid te scheppen. Het kan ook als een dwangmiddel worden ingezet.

Er zijn vier indelingscriteria voor de beslagvormen:

- Naar functie: wat wil je met het beslag bereiken? Verhaal, levering of afgifte.
- Naar object: waar is het beslag op gelegen? Roerende zaken, vorderingen, derdenbeslag etc.
- Legitimatie: op grond waarvan wordt het beslag gelegd? Het hebben van een executoriale titel, dwangbevel van een bestuursorgaan, conservatoir beslag

Conservatoir beslag wordt gelegd ter veiligstelling van het recht, voordat een executoriale titel aanwezig is. Het gaat om een pretentie van recht. Voor het leggen van conservatoir beslag is daarom ook verlof van de voorzieningenrechter nodig.

- Ten laste van wie wordt het beslag gelegd?

Vraag beslagvorm 1: Hij wil de duiven zelf krijgen, hij vraagt om een levering. Hij heeft een leveringsrecht. Levering bij duiven gaat door afgifte, feitelijke bezitsverschaffing. Hij kan dus een afgifte- of leveringsbeslag leggen.

I.c. gaat het om conservatoir beslag ten laste van Simon. Dit is ook degene tegen wie de titel zich uiteindelijk zal richten. Het beslag wordt op de duiven gelegd, dit is het beslagobject. De wettelijke categorie is dus roerende zaken. (Objecten voor menselijke beheersing vatbaar'). Art. 730 Rv.: conservatoir afgiftebeslag ter veiligstelling van zijn leveringsrecht in afwachting van een executoriale titel.

Wanneer de rechter een veroordeling heeft uitgesproken in de hoofdzaak, dan vangt de daadwerkelijke executiefase aan.

NB. Als er schade bij de beslaglegging plaatsvindt, kan de deurwaarder bij gebrek aan de nodige voorzichtigheid worden aangesproken.

Als de beslaglegger in de hoofdzaak achteraf gezien geen recht had ter bescherming van zijn recht, is het beslag ten onrechte is gelegd. Ten onrechte is dan andermans eigendom aangetast. Wordt de vordering helemaal afgewezen: dan is sprake van een risicoaansprakelijkheid voor de beslaglegger. Wordt de vordering gedeeltelijk afgewezen, dan had hij wel een reden om beslag te leggen en kan niet zonder meer worden gezegd dat sprake is van onrechtmatig handelen. De pretenties van de beslaglegger moeten worden bekeken. Wanneer de beslaglegger gelet op de pretentie van zijn recht in redelijkheid kon overgaan tot beslaglegging, dan is niet onrechtmatig gehandeld.

Vraag beslagvorm 2:

Er is geen veroordelend vonnis dat een executoriale titel oplevert. Ten overstaan van de rechter is wel een schikking tot stand gekomen. Deze schikking kan in executoriale vorm worden opgemaakt. Dan is ook sprake van een executoriaal beslag.

Het gaat i.c. om de auto's. Dit is dus een verhaalsbeslag waarbij de auto's (roerende zaken) het beslagobject zijn. Er zou ev. ook derdenbeslag kunnen worden gelegd. Welke dient i.c. te worden gekozen?

Hij weet niet welke box het betreft: is de derde verplicht om daar uitsluitel over te geven? Art. 444a Rv: medewerkingsplicht van de derde. De derde moet daar dus uitsluitel over geven.

Wat kan met het beslag worden bereikt? Bevriezing van het vermogen. De beslagene wordt dan geblokkeerd om over het vermogen te beschikken. Althans, er kan niet ten laste van de beslaglegger over worden beschikt. De rechtshandeling die na de beslaglegging worden verricht, kunnen niet tegen de beslaglegger worden ingeroepen.

Formeel Belastingrecht 2 HC 7 20 oktober 2011

Burgerlijke Rechtsvordering: het is belangrijk om het systeem van de wet te begrijpen.

Faillissement

De fiscus werkt alleen mee aan een akkoord in het geval van een faillissement wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden die genoemd zijn in de Uitv. Reg. Inv.

Wanneer er geen akkoord bereikt wordt, blijven de schulden gewoon bestaan. De ex-failliet moet uiteindelijk de schulden nog steeds betalen.

In het geval van een BV geldt dit niet. Wanneer een BV failliet wordt verklaard, verdwijnt de BV. Deze wordt geliquideerd.

Separatisten kunnen zich op eigen houtje verhalen op het vermogen van de failliet, ze zijn bevoorrecht boven de fiscus. Wanneer de opbrengst te laag is en er dus nog een restschuld overblijft, worden de separatisten concurrente schuldeisers.

Dwanginvordering

De dwanginvordering brengt kosten met zich mee. Hier is een aparte wet voor in het leven geroepen: de Kostenwet Invordering.

Wanneer er versnelde dwanginvordering plaatsvindt (een aanmaning is niet nodig en wachttijden zijn er niet), krijgt de belastingplichtige nog de gelegenheid om te betalen.

Dit is geen hele lange periode, meestal is het 24 uur. Kosten van het dwangbevel mogen dan niet in rekening worden gebracht. In alle andere gevallen komen de kosten wel voor rekening van de belastingplichtige.

De Ontvanger mag niet meerdere aanslagen op meerdere dwangbevelen zetten. Wettelijke gezien kan de Ontvanger dit doen, maar volgens de jurisprudentie is dit niet toegestaan. De aanslagen moeten dan op één dwangbevel worden gezet om kosten te drukken.

Ingevolge art. 17 Inv. kan in verzet worden gegaan tegen een dwangbevel. Het verzet heeft schorsende werking. Het verzet kan alleen gaan over administratieve kwesties. Via bezwaar en beroep kan tegen het bedrag van de aanslag worden opgekomen.

Bodemrecht en bodemvoorrecht

Ingevolge art. 22 lid 3 Inv. heeft de fiscus een bodemrecht.

Dit houdt in dat beslag gelegd kan worden op goederen van derden voor belastingschulden die niet hun belastingschuld zijn. De goederen (die zich op de bodem van de belastingplichtige bevinden) kunnen geëxecuteerd worden. De derde kan daar niets tegen beginnen. Hij heeft alleen een verhaalsrecht op de belastingplichtige tot schadevergoeding.

Wanneer de fiscus overgaat tot het uitoefenen van het bodemrecht heeft de belastingplichtige vaak al betalingsproblemen. Immers, anders zou het niet zo ver komen. De derde kan dan waarschijnlijk ook zijn verhaalsrecht niet uitoefenen.

Er zitten van een aantal voorwaarden aan het bodemrecht: het moet gaan om roerende zaken, die zich op de bodem van de belastingplichtige bevinden en die dienen tot stoffering.

Bovendien dient het te gaan om zakelijke belastingen. Deze belastingen vloeien rechtstreeks voort uit het drijven van een onderneming.

Er is ook nog een buitenwettelijke voorwaarde: wanneer sprake is van reële eigendom van de derde, dan wordt dit ontzien. Het beslag op de goederen van de derde wordt dan opgeheven.

De fiscus kan het bodemrecht in dergelijke gevallen niet uitoefenen.

De uitzondering van het reële eigendom is te vinden in de Leidraad Invordering.

NB. Bedrijfsinmenging is weer een uitzondering op de reële eigendom. Omdat de juridische eigenaar het mede mogelijk maakt voor de ondernemer om de onderneming te drijven en dus

ook het maken van belastingschulden, is bepaald dat de derde eigenaar dan ook maar aansprakelijk is voor deze zakelijke belastingschulden. De fiscus kan dus het bodemrecht op deze goederen uitoefenen.

Zolang de eigenaar het economisch belang bij de waarde of de waardeverandering houdt, is sprake van reële eigendom. Dit wordt door de fiscus ontzien en daarop kan dus niet het bodemrecht door de fiscus worden uitgeoefend.

De Leidraad Invordering mag niet mee worden genomen op het tentamen. De van belang zijnde stof komt in de colleges aan bod en moet voor het tentamen worden geleerd.

NB. Goederen van een derde die zich op de bodem van de belastingplichtige bevinden, kunnen in bepaalde gevallen door natrekking eigendom worden van de belastingplichtige zelf. Roerende goederen kunnen zo onroerend worden. Hierop is het bodemrecht van de fiscus, zoals te lezen is in de wet, niet van toepassing.

De 'bodem' van de belastingplichtige is elke onroerende zaak. Het kan een gebouw zijn, maar het is eigenlijk elke onroerende zaak. De wet bevat ouderwetse formulering wat dit betreft. 'Van de belastingplichtige' betekent niet dat het de eigendom van de belastingplichtige moet zijn. Het gaat er om of de belastingplichtige het gebruiksrecht heeft. Het kan dus ook een gehuurd pand, terrein zijn. De belastingplichtige dient zonder toestemming van een ander het pand, terrein kunnen betreden. Het gebruiksrecht hoeft niet exclusief te zijn.

Bodemvoorrecht

De fiscus heeft voorrang boven een stil pand dat op bodemgoederen rust ex art. 21 lid 2 Inv. Hiervoor gelden verder dezelfde criteria als bij het voorrecht van de fiscus.

NB. Wanneer het bodemvoorrecht een rol speelt, gaat het alleen om goederen van de belastingschuldige zelf.

Bij een faillissement is de fiscus ook hoger bevoorrecht dan een stil pandhouder. Dit geldt ook als er geen pre-faillissementsbeslag is gelegd. Achtergrond hiervan is dat de separatist ook buiten het faillissement om kan, de fiscus kan dit niet.